

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 123 — Štev. 123

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 24, 1941 — TOREK, 24. JUNIJA, 1941

PERIODICAL DIV.
JUN 23 1941
RECEIVED

NA KAKAV VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni poštni
nadlogi in priložnosti).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

BREST-LITOVSK ZAVZET

MOČNA POLJSKA TRDNJAVA V NEMŠKIH
ROKAH PO STRAHOVITEM BOJU

Rusko rdeča armada, ki se je spopadla z nemško mehanizirano vojsko na bojni črti, ki sega od skrajnega severa Evrope pa do Črnega morja, je uničila 300 nemških tankov in vjela 5000 nemških vojakov.

Rusko vrhovno poveljstvo pa priznava, da so Nemci zavzeli močno trdnjavo Brest-Litovsk ob reki Bug, blizu nemške meje.

Poročilo iz Berlina pravi, da na celi fronti nemška armada napreduje. Nemci se v teh bojih poslužujejo metalcev ognja in s tem orožjem so na mnogih krajih prebili rusko bojno črto. Vendar pa do spopada med glavnima sovražnikoma armadama še ni prišlo.

Rusi poročajo, da so v prvih dveh dnevih vojne uničili 127 nemških aeroplanov in sicer 76 v nedeljo in 51 v ponedeljek.

Rusko poročilo nadaljuje: "V ponedeljek je sovražnik pričel boje na celi fronti od Baltijskega do Črnega morja, ter je njegov pritisk posebno namenjen proti Kaunasu, Grodnu, Wolkowskiju, Kobrynu, Wolinskemu, Ravaruski in Brodyju, toda brez vsakega uspeha." Vsi sovražni napadi proti Włodzimierz Wolynskemu in Brodyju so bili odbiti z velikimi izgubami sovražnika.

V smeri proti Šavliju in Ravaruski je sovražnik pridrl v deželo, toda popoldne je bil premagan in z našim protinapadom pognan nazaj čez našo mejo. V okolici Šavlija je naša artilerija uničila 300 sovražnih tankov. Po vročih bojih okoli Bjalostoka in Brest-Litovska se je morala naša armada umakniti in sovražnik je zasedel Kovno, Lomzo in Brest-Litovsk.

Vjačeslav Molotov

Sovjetski komisar za zunanje zadeve. — Govori se, da bo zopet prevzel mesto vnajvega ministra Maksim Litvinov, zelo zmožni ruski diplomat, katerega je Josef Stalin odstavil, ker je bil zelo nasproten Nemcem.

STARE DELAVCE NAJEMAJO

Newyorská industrija se je skoro povsem znebila verskih in plemenskih predsodkov. — Nad polovico bivših WPA delavcev je dobilo delo na farmah in v tovarnah.

Iz poročila, ki ga je objavila newyorská državna industrijska komisarka Frieda S. Miller, je razvidno, da je newyorská industrija vsled pomanjkanja delavcev opustila verske in plemenske predsodke ter da je začela sprejemati delo tudi starejše delavce.

Več sto industrijskega je zaposlilo črnce in ljudi, ki bi zaradi svoje nemoči ali plemenarstva prej le težko dobili delo. Prej so bile take pritožbe vsakdanji pojav, zdaj jih je pa vedno manj.

Industrijalci so začeli najemati v čedalje večjem številu tudi starejše in telesno pohabljen delavce, to pa vsled tega, ker mladih moči ne morejo več dobiti. Mlajši in krepki ljudje so že zdavnaj zaposleni v najrazličnejših industrijah. Nad polovico bivših WPA delavcev je dobilo zaposlenje na farmah in v tovarnah.

V zadnjih dvaindvajsetih letih še ni bilo tako velikega pomanjkanja delavcev kakor sedaj.

"DEMOKRACIJA NI VSLED VOJNE PRIZADETA," — pravi Sir Wilfred Arthur Green

V četrtek se je vkrcal na "Atlantic Clipper" ter odpotoval proti Angliji Sir Wilfred Arthur Green, predsednik angleškega prizivnega sodišča, ki se je udeležil proslave 150 letnice ustanovitve newyorskéga najvišjega sodišča.

Pred odhodom je rekel časnikarjem:

— Vsled vojne ni demokracija v Angliji popolnoma prizadeta. Vojna in vojaštvo nimata nobenega vpliva na civilna sodišča. General, ki bi mi skušal kaj zapovedati, bi bil pet minut kasneje v ječi. Trditev, da demokracija trpi vsled vojne, je smešna. Mi smo v Angliji bolj demokratični kot smo bili kdaj prej, če je sploh mogoče reči kaj takega.

Z Greenom se je opepeljal tudi profesor Arthur Goodhart, ki je na svečanostih zastopal Oxfordsko univerzo.

6000 oseb črtanih z reliefnega seznama

Pensylvanski državni urad za javno pomoč je odredil, da bodo 16. julija vse osebe, stare od 20 do 40 let, črtane z reliefnega seznama. Takih oseb je približno šest tisoč.

— To se nikakor ne bo zgodilo iz varovalnih razlogov, — je pojasnil urd, — pač pa zato, ker večina teh oseb lahko z delom več zasluži kot samo \$3.50 na teden. (Toliko podpore namreč dobivajo.)

Amerika kupuje volno od Egipta

Iz Cairu poročajo, da se ameriška vlada pogaja glede nakupa 300 milijonov funtov egiptске volne. Volno bodo prepele v Ameriko ladje, ki dovažajo v Egipt razne potrebščine.

Darlan postal diktator

Francoski ministrski predsednik Darlan je storil nadaljnji korak v smeri proti diktatorstvu. Z dovoljenjem Nemcev je ustanovil novo politično policijsko organizacijo, ki je povsem pod njegovo kontrolo. Ter nadzoruje življenje in razmere v nezasedenem delu Francije. Člani te policije so nameščeni v vseh ministrskih in javnih uradih. Nova policija je že prevzela nadzorstvo nad razdeljevanjem živil in železniškim prometom.

AKO RUSI ZDRŽIJO DO JESENI, potem, pravijo amer. strokovnjaki bo mogoče Nemčijo premagati.

Najboljši vojaški svetovalci predsednika Roosevelta so sporočili v Belo hišo, da bo mogoče Nemčijo premagati Rusijo v enem mesecu, da pa mora uničiti rusko armado pred 15. septembrom, drugače pa bo Nemčija vojno izgubila.

Hitlerjev namen je uničiti rdečo armado. Edina možnost za zmago Rusije je, da vpoštevajo poraz Poljske in se armada umakne v naravne obrambe v notranjosti. Vojaški izvedenci, ki so pisмено poslali predsedniku svoje mnenje, pravijo, da bi bila za Rusijo katastrofa, ako se postavi v bran proti nemškimi oklopnim divizijam. Po njihovem mnenju je za Rusijo nemogoče vzdržati silovitih vdancev nemških jeklenih vojaških strojev. Kot pravijo, bodo Nemci v vspešnih črtah prodirali proti vzhodu, južno in severno, ob močvirjih Pripeta. Ko bodo zavzeli to nevarno pokrajino, tedaj se bodo Nemci razpršili proti severu in jugu in se bodo posluževali ruskih rek za obrambo svojih ledij, ob istem času pa bodo pričeli prodirati proti Moskvi ob železnici, ki pelje iz Varšave do ruske prestolnice.

Edino rusko upanje na kak uspeh je, da se počasi in v popolnem redu umikajo, uničijo vsa žitna polja in odpelejo s seboj vsa živila; uničijo vsa vojaška skladišča in razbijajo vse železniške proge in ceste. Ako morejo zadržati Nemce do jeseni, ko se bodo morali vstaviti in se pripraviti na prezimovanje v skrajno hudem ruskem mrazu, ko bo ruska glavna vojska še nedotaknjena, tedaj bodo nemški generali morali priznati bridko resnico, da so poraženi.

Vojaški veščaki posebno poudarjajo spretnost nemških poveljnikov, da vedno izberejo kar najbolj primeren čas. In ravno v tem času so pričeli vojno v nadi, da bodo dobili bogato žetev v Ukrajini. Tega pa Rusi svojemu sovražniku ne bodo privoščili in bodo razsežna žitna polja požgali.

Ameriški vojaški opazovalci v Evropi poročajo, da imajo sedaj Nemci pod orožjem 300 divizij, to je nad 4.000.000 vojakov.

Ameriški vojaški veščaki pravijo, da je ruska vojaška oprema daleč za nemško, da je starinska in zelo pomanjkljiva, posebno pa še z ozirom na mehanizirane čete. Tudi armadno poveljstvo nima dovolj sposobnih generalov, kar je posledica velike čistke, v kateri so bili postreljeni najboljši strategji. Vojaki so dobri, imajo visoko disciplino, toda primanjkuje jim sposobnih poveljnikov.

Ze pred več tedni so ameriški vojaški opazovalci v Evropi sporočili v Washington, da bo Nemčija napadla Rusijo pred 1. julijem, ali pa sploh ne. In niso se zmotili. Vedeli so, da pomeni Nemcem pravi čas na vse. Po 1. septembru bi bil napad brez vsakega pomena.

Po njihovem mnenju bodo Nemci natančno sledili svoji kampanji na Poljskem: vdarili in vdarjali bodo z vso naglico, tako da Rusi ne bodo mogli razbiti cest in železnice ter uničiti žitnih polja in elektrarn ter drugih naprav. Ako se Nemcem posreči preprečiti vse to, bodo mogoče zmagnali; v nasprotnem slučaju pa bodo deležni Napoleone usode.

Strašen položaj Slovencev v zasedenih slovenskih krajih

Dopisništvo Centralnega tiskovnega urada pri jugoslovanskem poslanstvu v Washingtonu more dostaviti izselniškemu tisku dokumentirano poročilo o mukah in trpljenju slovenskega naroda v slovenskih krajih zasedenih po Nemčiji. Ta dokument je Dopisništvo Centralnega tiskovnega urada dobilo iz povsem verodostojnega in zanesljivega vira: Na podlagi vseh podatkov, ki se morejo dosedaj dobiti iz Slovenije, zasedene po nemški vojski, se doznava, da postopoma nemška okupacijska oblast ob sodelovanju z Gestapom s Slovenci natančno tako, kakor to dela v čeških in poljskih krajih. Glavni nemški cilj je zatreti vsako sled slovenskega naroda, slovenske kulture in slovenske civilizacije.

Razkosanje Slovenije med Nemce, Madžare in Lahe

Nemci so se polastili doma vse mariborske oblasti, med tem ko si je prisvojil Madžar le en majhen del. V ljubljanski oblasti so Nemci porabili Radvljico, Kranj, Škofjo Loko, Kamnik, Moravce, Litijo, Zagorje in nekatere dele ljubljanske okolice z Leskovecem. Tako imajo Nemci okoli 850.000 Slovencev pod svojo oblastjo. Lahko so zasedli vse, kar je ostalo od Ljubljane in tako je pod Italijo 300 tisoč Slovencev. — Nemčija je pripojila ozemlje mariborske oblasti južni Štajerski, h kateri je priključen tudi en del ljubljanske oblasti, med tem

ko je drugi del pripojen Koroški s Celovcem.

Italijanske in nemške oblasti z apirajo slovenske narodne delavce kar na debelo

Italijanska in nemška okupacija sta se takoj lotile grdega dela ter začele zapirati znamenitejšee narodne delavce kar na debelo. Italijani so prijeli Filipa Terčelja, profesorja verske zgodovine na ljubljanskem vseučilišču.

Prvi cilj nemške zasedbe — zadušitev slovenske narodnosti

Za nemško okupacijsko oblastjo so prišli v zasedene kra-

je Gestapo, S. S. in S. A. — Nemci so nemudoma izjavili, da jim je prvi cilj izgnati iz slovenskih krajev vse narodne ljudi, predvsem pa rimskokatoliške duhovnike, ki jih izmenjavajo z nemškimi. Neki visok nemški uradnik je izjavil, da se ne bo mogel nihče v zasedenih slovenskih krajih imeti za Slovence; nasprotno, cel svet da se bo moral okleniti nacionalnega socializma in priznati firerja pa njegovo ideologijo za edino politično veroizpovedanje. Tu je treba poudariti, da živi v vseh teh čisto slovenskih krajih samo 16.000 Nemcev in 8.000 Madžarov.

Nemške oblasti zapirajo duhovnike po vsem zasedenem slovenskem ozemlju

Nemške oblasti prijemajo mahoma vse slovenske duhovnike in intelektualce iz katoliškega liberalnega sveta. Nemške oblasti sestavljajo sezname slovenskega prebivalstva, ki se je naselilo na Štajerskem od januarja, 1913., zato, da bodo

med prvimi izgnani ti ljudje. Ti so morali zapustiti vse: hiše, pohištvo, blago, orodje. Na njihova mesta se dovajajo čisti Nemci.

Nemci ponoč vdrl v mariborhko škofijo ter odvedli škofa dr. Ivana Tomažiča neznanu kam

Nemci so v Mariboru takoj prve dni, ko so dospeli tjakaj, vdrl ponoči ob pol treh v škofijo. Tu so napadli škofa dr. Ivana Tomažiča, ki so ga po zelo mučnem izpraševanju odvedli neznanu kam. Ob tej priliki so prijeli tudi dva tajnika, in sicer Kokošineka in Logarja. Takisto so bili prijati tudi trije kanoniki, in sicer dr. Franc Cukale, Dr. Alojzij Ošterac in Jožef Mirt. Vsi omeneni so morali zapustiti svoja stanovanja ter pustiti vse svoje imetje. Vse druge duhovnike, ki so bili v škofiji, so Nemci segnali v škofijske pisarne, med tem ko so zase zavzeli najboljše in najudobnejše prostore. — Vsi duhovniki mariborske škofije hodijo oblečeni

so štrajkali izza 31. marca.

Delavci so zahtevali deset dni plačanih počitnic, toda svoje zahteve niso mogli popolnoma uveljaviti. Dobili bodo le pet dni počitnic. V ta namen bodo majne od 3. do 9. julija zaprte.

Južni operatorji se pa še niso povsem sporazumeli z United Mine Workers. Delavcem so sicer zvišali plače od \$5.50 na \$7, dočim nočejo zaenkrat o plačanih počitnicah nič slišati.

United Mine Workers upajo, da bo tekom tega tedna dosežen sporazum.

UNITED MINE WORKERS DOSEGLI CILJ

Pogodba, določujoča višje plače in plačane počitnice, je bila sklenjena za dve leti. — Južni operatorji se nočejo sporazumeti glede počitnic.

Lastniki rogov mehkega premoga v severnih državah in zastopniki CIO United Mine Workers so konci prejšnjega tedna podpisali za dve leti pogodbo, ki ne jamči delavcem samo višjih plač, pač pa tudi plačane počitnice.

Pogodba obsega približno 70 odstotkov produkcije mehkega premoga ter je posledica pogajanj, ki so se začela meseca marca. Premogarjem je zvišana dnevna plača od šest na sedem dolarjev, pa tudi akordni delavci bodo deležni stalnega priboljška. V zvišanje so privolili podjetniki že 1. maja, ko so se vrnili na delo delavci, ki

FARMERJI POZVANI K SODELOVANJU

Vbodoče bodo zadrage regulirale produkcijo in prodajo. — O izidu vojne bo mogoče odločevalo vprašanje, kdo bo hranil lačne narode: demokracije ali diktature?

Na letnem zborovanju Dairy men's League Cooperative Association v Syracuse, N. Y., je govoril newyorskí državni poljedelski komisar Holton V. Noyes ter opozarjal navzoče na dejstvo, da trgovina posameznikov ni dovolj uspešna ter da je v interesu oboroževanja potrebno sodelovanje vseh zadruginskih skupin. Stari temeljni zakon o prodaji in povpraševanju nima več veljave. Vbodoče bodo zadrugne skupine sporazumno urejale produkcijo in prodajo.

Noyes je rekel, da se bo zdel ta načrt marsikomu preveč radikalno, toda pri tem je treba pomisliti, da sedaj ne živimo v normalnih časih. Izredni časi pač zahtevajo izredne odredbe.

Po mnenju zveznega pojedelskega tajnika Claude Wickarda bo voj na mogoče odločilo vprašanje: — Kdo bo hranil lačne evropske narode: demokracije ali diktature? Odgovor se mora glasiti: — Izključno le demokracije!

3,600,000 delovnih dni izgubljenih vsled stavk

Walter D. Fuller, predsednik Narodne zveze tvornicarjev, je rekel na nekem zborovanju v Nashville, da je bilo tekom zadnjih petih mesecev v obrambni industriji in industrijah, ki so z obrambo v zvezi, izgubljenih vsled štrajkov 3 milijone 594 tisoč delovnih dni. To se je bajje zaradi tega zgodilo, ker pravice do dela ne branimo s tako vneto kot branimo pravico do stav-

ke.

Navzlic temu se je pa produkcija smednika podvojila, produkcija strojne potrošila ter produkcija manjšega orožja potrinaljsterila.

Dosti naročil za ameriško armado in mornarico je bilo pred časno izvršenih.

Vsled razsodne politike predsednika Roosevelta se bo število štrajkov neovomno še zmanjšalo.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakar, President; J. Lapshe, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 1-1243

NEMCIJA IN RUSIJA

Ob izbruhu sedanje vojne je presenetila ves svet novica: Nemčija in Sovjetska Rusija sta sklenili nenapadno pogodbo.

Nemčija si je zaščitila hrbet ter je po zavzetju Poljske vrgla vso svojo silo proti zapadu, kar je bilo za takratne zaveznike, posebno pa za Anglijo usodnega pomena.

Se pred Nemci so se Angleži pogajali z Rusi, misleč, Rus bo udaril na Hitlerja z ene, Francozi in mi pa z druge strani. Nemčija bo v kleščah in ji bo rešitev nemogoča.

Toda angleški diplomati so bili prepočasni, in pogajanja so se zvođenela.

Izza tistega časa se ni poteklo dve leti, ko je kakor bomba uinkovala druga, še znatno pomembnejša novica: — Hitler je napovedal Rusiji vojno!

Vsled izdatne pomoči, ki jo naklanjajo Združene države Angliji, se je stališče Nemčije znatno poslabšalo, neglede na to je pa napadla najmočnejšo državo v Evropi.

Nemcem pomagajo Finci in Rumuni, ki bodo skušali dobiti nazaj ozemlje, katero jim je lani Rusija odvzela. Tudi Italija je napovedala Rusiji vojno, kar je pa že vsaj zaenkrat brez vsakega pomena.

Ze ob sklenitvi nenapadne pogodbe, so se pojavljali dvomi, če bo sodelovanje med nacizmom in boljševizmom sploh mogoče, pa je že vsaj navidez nekako šlo, saj imata nacizem in boljševizem precej skupnih načel.

Se pred dvema mesecema, ko je japonski vnunji minister Matsuka sklenil s Stalinom nenapadno pogodbo, kateri je pravzaprav Hitler ugledil pot, se je zdelo prijateljstvo med Nemčijo in Rusijo neomajno.

Nemčija je sicer hipna trenja, ki so bila pa kmalu izgajena, kajti od nekaterih nemških znag je imela tudi Rusija precejšen dobiček. Edinole na Finskem se je morala boriti za plen. Brez krvi in žrtve je pa dobila polovico Poljske, Besarabijo in del Bukovine.

O napadu na Rusijo je Hitler najbrž že tako razmišljal, ko je vpriporil njegov tovariš Rudolf Hess skrivnostni polet na angleška tla. Skušal se je pač pobotati z Anglijo, še predno bi Hitler napovedal Stalinu vojno.

Angleški ministrski predsednik Churchill je vedel, oziroma slutil, da se med Nemčijo in Rusijo nekaj plete in ni nasel Hitlerjevemu odposlancu.

Amerika, — si je mislil Churchill, — je že tako ali tako na naši strani, zdaj naj se nam pa še Stalin pridruži, in angleški imperij bo rešen. Jugoslavija je mogla Hitlerju komaj dober teden kljubovati, z Rusijo pa ne bo šlo tako gladko.

Hessovo poslanstvo ni le zgrešilo svojega cilja in pomena, pač je pa tudi ojačilo angleški odpor.

Hitler bo imel preveč opravka v Rusiji, da bi zaenkrat sploh mislil na zavojevanje Angleškega otočja.

Zdaj ima proti sebi še Rusijo, ki obsega sedmino zemeljske površine. Ne dvomno je prepričan, da se bo pod prvimi uspehi blitzkriega zrušil Stalinov režim in da se bo Rusija razkosala v majhne fašistične države, ki se bodo podredile nacijskemu vodstvu.

Hitler je že zdavnaj sanjal o silnih naravnih zakladih Rusije, o nepreglednih ukrajinskih poljih, o uralski rudi in sibirskih gozdovih. Če bi Nemčija imela vse to, bi bila zares vladarica sveta.

To bogastvo je vsmerilo njegove politične sanje proti vzhodu ter je sklenil napasti, premagati in zavzeti Rusijo.

Slične sanje so zvalele v začetku prejšnjega stoletja na vzhod tudi Napoleona. Njegova armada je dospela pa le do gorečih Moskve, nakar je začela v strašnem neredu bežati.

Rusija je zapečatila Napoleonovo usodo. Od vsega bogatega zavojevanega ozemlja mu ni ostala niti ena sama vas. Zgodovina se vztrajno ponavlja.

Z napadom na Rusijo je izkopal Hitler grob sebi in nacijski Nemčiji.

NI SLOVENCA, NE SLOVENKE, ki se ni vprašal(a), kako more biti v stari domovini zdaj ko je tujece zavlada tam. V današnji številki priobčujemo nekaj novic, ki bodo pretresele srce vsakega Slovenca. Nesteto pisem smo dobili z vprašanji, kako je kaj v rodni zemlji? Čez dolgo se je pot odprla in upamo, da bodo poročila dosledno prihajali, četudi bi želeli, da bi bila poročila drugačna kakor so.

Srebrni jubilej

Poleg tega, da se vedno ni sem ohlajen od 94 stopinj newyorské vročine, ki nas je prešla preteklo nedeljo v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi cesti, sem se odločil, da vseeno napišem par vrstic o vtisih, katere sem doživel ob priliki slavljenja 25-letnega obstoja te verske slovenske ustanove.

Ne mislim se pa spuščati v bolj podrobnejša poročila te slavnosti, ker vsakemu vdeležencu je bil na razpolago obširen in natančen program, — dotakniti se hočem le stvari, ali slučajev, ki so se mi zdeli važni in pomenljivi, že vsaj od moje strani.

Ker je bila cerkev tako tesno polna pri deseti sv. maši, da se niti ni dalo poklekniti ob važnejših mašnih upravitih, sem stal na hodniku, kjer so mi odprta vrata na ulico omogočila, da sem bil sem pa tam deležen malo prepriča, ki mi je omogočil, da sem z bolj bistrim razumevanjem sledil jako pomembnim besedam, posebno za sedanji čas, pridigarju in nad vse zmoženemu govorniku P. Aleksandru Urankarju.

Zadostuje naj, posebno za sedenji čas, da zapisem samo par jako pomembnih besed, ki so prišle iz njegovih zlatih ust: "Ne strašite se," je rekel, "naj bo diktatorjev kolikor hoče, in naj poštenjavo do gotove meje, kar hočejo ali morejo, je pa eden sam, ki bo uredil vse, in to je Bog v katerega zazupajte."

Po končani sv. maši smo se kakor pravihno postvri vsuli na ulico, da pozivimo pljuča z malo bolj svežim zrakom. Med tem, ko stojim v gneči, in prižigam zaželjivo cigareto, pristopi k meni moj prijatelj, rekel bi, starosta newyorských Slovencev Mr. Mike Pirnat, in mi pravi:

"Rado, koliko nas pa je še, kar nas je bilo pred 25 leti na tem mestu! Saj jih ne naštejemo pol ducata. Žensk je še precej, ali le možki ni."

Hotel sem mu ugovarjati, ko se pa ozrem malo bolj okoli sebe, sem pa moral priznati dejstvo.

Po tem malém odmoru na ulici smo se podali v dvorano, na slavnostno pojedino, ali banket bolj po gosposko.

Da je bilo vsega najboljšega v zbiranju, so pričla moje hlače, ki sem jih moral dati v čistilnico, seveda je k temu veliko pripomogla moja nerodnost, ali pomankljivost etikete. Vseeno pa hvala lepa družini Mr. J. Maček, in pa Mrs. Tessie Kovach in drugim, ki so bili povsem samo ožja hlahta, da so me vzeli v svojo družbo, posebno pa Mr. F. Mačka, sinu Mr. J. Mačka st., ki študira bogoslovje in ki bo v dveh letih posvečen v mašnika, ki mi je odstopil prostor.

Po banketu se je pričel koncert, katerega je otvoril brooklynski tamburaški zbor, pod vodstvom Mr. Ivana Gerjoviča.

LJUDSKA KUCHARICA

Najboljša zbirka
navodil za kuhinjo
in dom. Cena 50c.

Naročilo pri:

KNJIGARNI
SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY

Takaj rečem samo to: Čuditi se je, več kot podvojeni volji Mr. I. Gerjoviča, dirigenta tega glasbenega društva, kakor tudi članom, za njih, rekel bi skoraj pretirano požrtvovalnost na slovenskem kulturnem polju. Ob vseh pomembnejših prireditvah se vidi, da le to društvo razširi programe. Ne rečem samo, razširi, pač pa jim da tudi pravi pomen s svojimi težkimi skrbmi.

Ker sem se večkrat umaknil iz vroče dvorane na bolj hladen prostor, kjer se je točilo pivo, nisem zasledoval točno programa, zato se naj mi oprostijo za skoke, katerih pa ne delam z namenom.

Sledil sem pozdravnemu nagovoru stolaravnatelja Mr. Gabriela Tassottija. Ker poskušam biti vedno pravičen in pošten, najsi bo v katerikoli stvari, sem bil malo v zneževljen, ko je Mr. Tassotti poročal, kako je bil postavljen prvi temeljni slovenski župnik. Na prvi seji kongresa maja leta 1916 — je povedal — da se je na tej prvi seji nabralo nekaj čez štiri tisoč dolarjev. Mislim, da bi bilo vredno omeniti, da je dal prvih dva tisoč dolarjev ustanovitelj "Glasa Naroda", zavodni Slovencev in rodoljub, katerega ostanki počivajo v rodni zemlji v Št. Vidu nad Ljubljano, in to je pokojni Mr. Fr. Sakar.

Tej pobudi in požrtvovalnosti smo sledili vsi drugi, seveda vsak po svoji moči in prevdarnosti.

(V četrti točki, mislim, da je nastopil cerkveni pevski zbor, pod vodstvom organista Mr. I. Hudeta in je zapel par lepih narodnih pesni.)

Ne mislite pa, da je to zbor, ki upravlja samo svojo duševno dolžnost na cerkvenem koru. Da ne žalim drugih, naj dam pred vsem prednost ženski moči tega zbora, in pa Oh. Gvardiju in pa Mr. J. Mačka, ki pa sta že tako splošno znana kot najbolj priznana pevca, da je skoraj brez pomena jih omeniti.

Posebno se mi zdi potrebno, da omenim piano solo Miss Elizabeth Meitzenove, hčerke slovenskega podjetnika Mr. Meitzena, ki je z veliko dovršenostjo igrala dve zelo težki skladbi, ter je tudi spremljala dva pevka zbora. Kar se tiče njene glasbene umetnosti se pri meni neha vse. Poleg tega, da mi zvoki, ki letijo kakor metulji izpod njenih nežnih prstov, krejijo dušo do skrajnosti, je največja čednost gospodične Meitzenove, da ni nič prevzeta od svoje sposobnosti. In je celo tako skromna, da je po programu zaplesala valček z menoj. Hvala vam, Miss Meitzen.

Nad vse pohvalno in vredno je omeniti slov. pevsko društvo "Domovina", ki je pod vodstvom učitelja Mr. Ivana Končana nastopilo v vsej svoji vzvišeni moči in zmožnosti. Ta prijazni in nad vse vpoštevani mešanji zbor nam je zapel "Nazaj v planinski raj," in pa "Alleluja."

Rad bi bil častital Mr. Ivana Končana k njegovi glasbeni zmožnosti, pa se ni nič pokazal v spodnji prostor, kjer so njegovi člani, kakor tudi člani "Slovana" pri kozarcu hladnega piva, ustanovili povsem nov zbor in sicer pod vodstvom Mr. M. Pirnata, predsednika "Slovana", ki so nam brez vseh napovedanih ceremonij zapeli "Dokler slovenski rod",

POČITNICE

Ako želite imeti počitnice na deželi, pridite k meni; imam prostora za 6 oseb.

Mrs. ANTON TOME
ELK CREEK, N. Y.

"Sinoč pa dav" je slanece padla" in pa "Dekle, dekle, delaj pusek." V objemu teh pesni in te, tako narodno razpoložene družbe, mislim, da bi lahko človek brez bolečin umrl.

Pri tej priliki si sva segla v roke po dolgem času tudi z Mr. Jožetom Dolarjem, ki je kot nekdanji cerkveni pevec, prišel s celo svojo družino na to slavnost in sicer iz Connecticut.

Rada bi se bila kaj več pogovorila, pa sva morala prekiniti radi razpoloženja navzočih družbe. Upam pa, Mr. Dolar da nama še prilika nanese, da se kaj več pogovoriva, ali pa da vsaj končava prekinjeni pogovor.

Pod vodstvom dirigenta Mr. I. Hudeta nam je prikljubljeno moški zbor "Slovani" zapel nekaj jako pomembnih pesni in posebno za ta čas jako značilni pesmi "Moj dom," in "Slovenski svet, ti si krasan!"

Zato se mi zdi vredno, da navedem par odlomkov iz teh zbranih pesni in sicer: "Slovenski svet, ti si krasan, — zares nebo te je ljubilo, da te tako je okrasilo," in pa "V bodočnosti jaz vidim dneve, ko težke izgubiš okove — o, Bog, to dobo skoraj daj!"

Mislim, da o "Slovani" ni potreba več omeniti, ker že teh par kitic je zadostno dejstvo, da "Slovani" ne obstaja samo zato, d apoje brez vsakega večjega namena, pač pa, da nas v resnici spodbuja k narodnemu mišljenju in kulturi.

Tudi predsednica Slov. Žen. Zveze, št. 84. Mrs. Ivanka Zakrajšek, nas je jako presenetila s svojim kratkim, vendar pa jako jedratim in pomembnim nagovorom. Zapolnil sem si najbolj zadnje besede njenega nagovora, ki ga je zaključila z besedami: "Sedaj, ob petindvajset letnici, jemo nadevane piščance, želim pa vsem, da bomo ob zlatem jubileju te fare jedli ocvrte." Tek in želja je popolnoma na mestu. Mrs. Zakrajšek, bojim se pa, da bo v prihodnjih petindvajsetih letih zmanjkalo maršikatega od nas, tistih pa posebno, ki jih je še Mr. M. Pirnat naštel pred cerkvijo.

Naj še omenim par besed našega priljubljenega župnika Rev. P. Petrica, ki je rekel: "Nikdar si ne bi mislil pred

petindvajseti leti, ko sem bil star 16 let, in potem potrjen k vojakom, da bom sedaj kot župnik slovenske fars v New Yorku pričel srebrnega jubileja!"

Naprej pa ne morem, je že pozno; zatoj lahko noč.

F. Rado Vavpotič.

VESELA NOVIC.

Zvedel sem, da so se dne 15. junija pri znani in spoštovani slovenski družini Mr. Andreja Ovetkoviča v Plainfieldu, N.J. začele vile rojenice ter pustile za spomin krepkega sinčka prvorojenčka. Srečni mladici oče je sin dobro znanega rajaka John Ovetkoviča iz Plainfielda, N.J., kateri je bil dolgo vrsto let predsednik društva sv. Frančiška Serafa. v New Yorku, kakor tudi je bil nekaj časa prednik društva sv. Jožefa št. 57. KSKJ v Brooklynu, ki se je pred kratkim združilo z društvom sv. Frančiška Serafa.

Naj omenim, da s pristrastno zgoraj omenjenega novorojenca se je članstvo "Ovetkovičev" družine pri društvu sv. Jožefa št. 57. KSKJ pomnožilo ter šteje skupno 8 članov in članice te spoštovane družine, za kar jim vsa čast in priznanje. Tebi, John, pa želim, kakor tvoji družini, da ti Bog podeli obilo zdravja in zadovoljstva v krogu tvoje družine ter da bi imel v bodoče še večkrat to čast ter postal stari oče.

Iskren pozdrav in moje iskrene čestitke.
Anthony Svet.

Nalezljive bolezni na Kreti

V Kairo je dospelo poročila, da so izbruhnile na Kreti nalezljive bolezni in da je med nemškimi vojaštvom velika umrljivost. Nemška vojaška oblast je bila že prisiljena izprazniti nekaj garnizij.

V naznanje:

Znani slovenski zdravnik Dr. D. S. Dibich, ki ima svoj urad na 45 Astor Place, Bible House, New York City, naznanja slovenski javnosti, da boče tudi v poletju imel iste uradne ure in sicer od 10 do 1 in od 5 do 7.30 zvečer, kakor tudi po dogovoru.

Peter Zgaga

"Gospod iz Konopišta"

Nekateri bralci so se pritožili, da je bil roman, izhajajoč na zadnji strani "Glasa Naroda", početka precej dolgočasen.

To je povsem razumljivo, kajti dolgovestni zgodovinski opisi, posebno če so v nadaljevanjih, utrujajo človeka.

Dolg zgodovinski uvod je bil vsekakor potreben, toda, kdor začne roman zdaj brati, bo uvočna poglavja prav lahko pogrešal.

Poznejši, prestolonaslednjik Franc Ferdinand je dosegel že osemnajsto leto.

Po telesu je slabši, po nara-vi omahljivec, in zavida svoemu mlajšemu Otonu, ker ima tako srečo pri dekletih.

Dasi je bil Ferdinand vzgojen v strogem katoliškem, skoro tercijskem duhu, pravi pisatelj, je zelo ljubil nežni spol, toda dekleta so se ga otepale.

Medtem se je na Dunaju oženil cesarjev sin Rudolf, in zdaj začne pisatelj navajati celo vrsto dvornih intrig, vsled katerih je avstrijski dvor precej dvomljivo zaslovel po vsem svetu.

Cesarica Elizabeta je kar javno uganjala svoje ljubezenske pustolovščine, Rudolf je zamrzil svojo ženo in se začel pečati s komaj petnajstletno madžarsko grofico Večero, dokler nista bila oba zagonečno usmrčena v samotnem lovske gradu.

Dvornih intrig pa tudi s tem še ni bilo konec, ampak so se začele druge, povsem drugačne.

Oton je postal žrtev ostudne bolezni in zblaznel, dočim se je Franc Ferdinand — Gospod iz Konopišta — naposled vendarle prikopal do prestolonasledstva.

V romanu so klasično opisane priprave srbskih zarotnikov, ki so se končale s sarajevskim umorom leta 1914, ki je bil povod prvi svetovni vojni.

Če niste doslej brali romana, ga začnite brati zdaj, in ne bo vam žal.

Ilenkočuten sodnik.

Pred sodnika Huberta Jenne v Anacondi, Montana, so pripeljali lepo mlado žensko, ki je prekršila brezpomemben prometni predpis.

— Obsoditi vas moram na en dolar kazni ali pa na en dan zapora, — je rekel sodnik.

— Nimam dolarja, — ga je grešnica zalostno pogledala, — bom rajše en dan sedela.

— Hm, — je razsodil sodnik, — v zaporu so mogoče stenice. — In je segel v žep ter plačal zanjo dolar.

Čas beži.

Zdi se mi, da še ni dolgo, ko so bili slovenski listi polni takih in sličnih poročil:

— Vnaši naveljani smo imeli veselo svatbo. Poročil se je rojak A. B. z M. L. Zenin je doma s Stajarskega, nevesta je pa Dolenjka Oba sta že naki pet let v Ameriki in sta zelo ugledna v naši naselbini.

Zdaj so take vesti izpodrinile poročila o srebrnih porokah. In ni več daleč čas, ko se tudi o srebrnih porokah ne bo več pisalo, pač pa samo o zlatih.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

**SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA**

Sprejemamo moške in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNP

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kratka Dnevna Zgodba

F. LANTNER

Usmoljena sestra

"Tam je sestra, vprašajte jo!" je zagodral vratar in vračajo se v svojo sobico, zamomljal: "Kako pa morem jaz vse vedeti!"

Karel Šulik je ob stal na dvorišču. Usmoljena se ga bo morda ustrašila. Novinar ni mož, ki bi budil zaupanje. Bala se ga bo in se previdno izgovorila, da nič ne ve.

Toda njegov časopis mora 2 uri iziti, in on mora na vsak način imeti zanj poročilo. — Sinoči je videl na kraju nesreče reportera "Dneva" in že pri samih misli, da bi imel "Dan" o nesreči več poročil, kakor jih

bo on, zbral za svoj list, je bil strašno nesrečen.

Usmoljena je prišla z enega izmed bolniških oddelkov, in šla z zelo hitrim korakom čez dvorišče. Karel Šulik ni smel odlašati. — Odkril se je in stopil k njej in rekel skoraj proseče:

"Sestra..." Usmoljena se je presenečeno ustavila. Tudi sam je bil, ker se je zavedal, da mora govoriti z ženo, ki je ne sme gledati kakor ženo, v zadregi, ki je bila tem večja, ker je bila usmoljena zelo lepa in prav mlada.

"Sestra..."

Usmoljena je povesila oči in rekla z ljubeznivim zametastim glasom:

"Kaj želite, gospod?" "Oprostite, sestra — novinar sem, urednik "Našega glasa" ki ga najbrž ne čitate."

Sam sebi se je zdela smešen in najbrž bi bil kar zbežal. Tada ko je opazil, da je usmoljena dvignila oči in ga gledala izpod dolgih trepalnic, je nadaljeval:

"Sinoči se je v predmestju dogodila nesreča. — V gostilni "Na klančku" se je udrl strop. — Pri tem sta bila — "Dva ranjena," ga je preprosto prekinila usmoljena. Pogledala ga je s prijaznimi očmi in je vsa zardela.

Karel Šulik je videl, da začenja biti zmedena zdaj ona in je postal pogumen. "Da," je rekel, "no in pri-

šel sem, da bi izvedel, kako se tema človekoma godi..."

Usmoljena je bila nekaj časa tiho, potem pa je rekla lepo in odločno:

"Škoda sem bila pri operaciji. Prvi nesrečnik se piše Jozef Kotar, drugi pa je njegov dvajsetletni sin France. Očetu, ki je pet in petdeset let star, je boljše, toda fant umira."

Besedo "fant" je nehote izgovorila strašno nežno ona, prosim, ona ki ji je bilo kvečjemu enaindvajset let. Karel Šulik je to dobro opazil in, čuteč pri tej mladi sestri toliko materinstva, je bil zopet zmeden.

"Jozef Kotar," je šepetal ne hote in zapisoval v svoj notes morda čisto nekaj drugega.

Usmoljena je stala in čakala, on pa ji je rekel, ne vede, kaj bi jo še vprašal, kakor pi-

jan, komaj obvladujoč svoj jezik.

"Hvala sestra... Če bi vam mogel kdaj z nečim ustreči..." "V vaši stroki!" je odgovorila, se smehljaje in povesila glavo.

Sklonil se je in, ko je spet dvignil oči, se je znova srečal z njenimi.

"Zbogom!" je zajeceljal in odšel k izhodu.

Med vrati se je ozrl; prav takrat se je ozrla tudi ona, vstopajoča že v sosedno poslopje. Toda njen beli klobuk, ki se je videl za zamreženim oknom, je izdal, da se je na koncu hodnika ustavila še enkrat — da bi pogledala za njim.

Ah, ta pogled!

Ne. Karel Šulik je mislil na mlado in lepo usmoljeno, toda ne počutno... Usmoljena sestra in posvetna ženska in člo-

vek si težko misli, da se pod strogim samostanskim oblačilom skriva žena. Toda včasih temu se je spominjal, da je imel pri tistem njenem pogledu sicer neki nedoločen, ampak vendar telesen občutek.

In ta pogled je postal zanj potem izkušnja, nikakor ne nečista, pa vendarle počutna izkušnja. Dokaz je bilo to, da je velikokrat mislil nanjo brez kakršnega koli povoda. Slednje je priznal, da je to usodna posledica spolnega nagajanja, a se za to ni menil, češ, da je vzrok vsega tega samo ohtok krvi. — Sicer pa — ko se je z usmoljenko srečal drugič, ni več opazil tistega pogleda.

Hodil je v bolnico po poročila vedno ob isti uri, točno ob devetih zjutraj, vedoč, da ho- di usmoljenka takrat — modra v službeni dolžnosti — čez dvorišče. Na vprašanja mu je odgovarjala hladno, pa vendar prijazno ter mu dajala zelo natančna poročila. Zdelo se je, kakor da je ob prihodu vsakega novega ranjenca sama vse poizvedela, kar bi utegnilo zanimati Karla Šulika.

Nekega dopoldne je bil vratar dobre volje. Vzel je Karla Šulika na stran in mu navihano povedal, da prihaja sestra Agata zdaj, odkar ve, da je naračen na "Naš glas" večkrat k njemu in lista po časopis. Nekeč je prebrala čla- nek o človeški bedi, pod katerim je bil podpisan Karel Šulik, celo od začetka do konca, rekla je, da je zelo lepo in je jo- kalna.

Nekega jesenskega večera je prišel skozi težka vrata bol-

nice reševalni voz ranjenega Karla Šulika.

Karel Šulik je prišel na križišču pod tovorni avto, ki mu je zdrobil nogo. — Sam je prošil naj ga prepeljejo v bolnišnico, kjer bo imel boljšo postrežbo. Čisto odkritosrečno je priznaval, da misli pri tem na sestro Agato.

Morda so okoliščnosti tako nesle, ali pa je sama hotela — sestra Agata ga je res dobila v oskrbo.

Udano je skrbela zanj. Ni spala in skoraj tudi jedla ni. Bila je še bolj bleda in malone še bolj resna in hladna. Toda Karel Šulik je vzel tentu ujet tisti pogled, pogled, globok kakor svet, najmanj stokrat na dan. In čeprav ga je strašno peklo v razrezani nogi in je bil zelo slab, je vendar čutil tisto čutno naraženo, po katerem mu je bilo tako prijetno.

Sedni dan je prisad dokončal svoje delo.

Karel Šulik je bil pri polni zavesti. Vedel je, da je z njim konec.

Sestra Agata je bila grozno bela.

In ko jo je v svojem poslednjem trenutku gledal, se je srečal spet s tistim pogledom, pogledom svetnice in žene, ki je bi zdaj v solzah, še bolj ganljivo.

Tako je umrl.

Ko je sestra Agata videla, da je poslednje izdihnil, se je vpravljala in se ozrla naokrog. Soba je bila prazna in tiha kakor grob.

In sestra je poljubila mrtvega na čelo, mu zatisnila oči, pripeljal skozi težka vrata bol-

SLOVENSKE KNJIGE

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

AGITATOR

Spisal Janko Kersnik (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živel v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegov "Agitator" bo sleherni čital s užitkom. **Cena \$1.—**

GREŠNIK LENART

Spisal Ivan Cankar. (114 strani.) Eno najboljših del našega pisatelja, s katerim se predstavljata kot izborni poznavalec otroške duše. **Cena \$1.—**

IDIOT

Spisal E. M. Dostojevski. TRI KNJIGE po 150, 160 in 114 strani. Kršen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagajenja k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskoga. **Cena \$2.25**

KAKO SEM SE JAZ LIKAL

Spisal Jakob Alešev. TRI KNJIGE po 150, 160 in 114 strani. Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga starši poslali v šolo, kjer se je vdirjal s lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lenel od šole do šole ter si slednje priporil v življenja mesta, po katerem je stremlj. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati. **Cena \$1.50**

VSI TRIJE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ. KAKOR VSI NJEGOV ROMAN, je tudi ta zelo zanimiv. **Cena \$1.—**

LISTKI

Spisal Kavar Melko. (144 strani.) **Cena 70c**

MALENKOSTI

Spisal Ivan Albrecht. (120 strani.) **Cena 75c**

MARKO SENJANIN

SLOVENSKI ROBINSON **Cena 75c**

MILIJONAR BREZ DENARJA

Spisal Phillips Oppenheim. (92 strani.) Do skrajnosti napiše roman iz moderne življenja. Oppenheim je znan angleški romanišec poznan po celotnem svetu. **Cena 75c**

MOŽJE

Spisal Emerson Hugh. (209 strani.) Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom. **Cena \$1.50**

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI

Spisal Janko Kal. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojimi romanom — "Grantom." **Cena 85c**

MORSKI RAZBOJNIK

Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživa romantika v najbolj postrih barvah: — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Čast, v kateri sta upornost in globina odločevali. **Cena 85c**

NADEŽNA

Spisal V. M. Garlin. (112 strani.) Junaki tega romana blodijo in tavaajo skozi temo življenja. Vpenjajo se v križko, a sredi poti omagajo. **Cena 30c**

NOVA EROTIKA

Spisal Ivan Korman. (115 strani.) — Trdo vezano. Knjiga vsebuje "misti", ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne. **Cena 70c**

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ. Pisatelj opisuje slavno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška vladavina, po katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji. **Cena \$1.—**

OGENJ

Spisal Henry Barbusse. (307 strani.) Prestrežljivi opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole možster kakor je Barbusse je mogel napisati tako knjigo. **Cena \$1.—**

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PRIGELJ. Pomant slovenski pisatelj opisuje, kaj se dogaja med karkotjo južnega solnca in senco hladne severne noči. **Cena \$1.—**

SALJIVI SLOVENEC

Zbirka Anton Brezovnik. Zbirka najboljših kraško-slovenskih iz vseh stanov. — 282 strani. **Cena 50c**

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR. Starost naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenske v tem svojih romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi. **cena \$1.75**

TARZANOVE ŽIVALI

Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana", ki je že vsaj po imenu znan vsakemu otroku. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnosti vživi. **Cena 85c**

V ZARJE VIDOVJE

Spisal OTON ZUPANČIČ. Najbolj in se živi slovenski pesnik podaja s to zbirko soper nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani. **cena \$1.—**

V ROBSTVU

Spisal Ivan Matičič. (255 strani.) Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki na pozna sarmojne in učenih grozot ter posledice, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati. **Cena \$1.25**

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller. V tem romanu Keller v svetlih barvah risa dogodeke med letih in posebno v gozdovih. **cena \$1.25**

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI. Pomant slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o prvih doživljajih v Rogaški Slatini. **cena \$1.—**

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK. Poznan humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjiško sam označuje kot "Povesti in oris." **cena \$1.25**

ZADNJA NA GRMADI

Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic", ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. **Cena \$1.—**

ROMANI

Karol Maya

V PLATNU VEZ

DOLINA SMRTI. 63 strani, s slikami. Vsebina: Miss Almya Derviš; Spletke in zanke; Pekel. **\$2.00**

SOBOLEJ IN KOZAK. 592 strani, s slikami. Vsebina: Kozak Stevilka deset; Na sledu; Ob Bajkalskem jezeru; Domov. **\$2.00**

V CORDILLERAH. 625 strani, s slikami. Vsebina: Gran Chaco; Puščavnik; Lov na Sendarosa; Bojna sodba. **\$2.00**

ZAKLAD V SREBREM JEZERU. 624 strani. Vsebina: Med dvajseti divljim zapladi; Na Butlerjevih farmi; Dvojni zaklad; Petopljani zaklad. **\$2.00**

BROŠIRANO

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV. Brata Alajša; Kola v soteski; Miriditi; Ob Vardarju. **\$1.50**

Jugoslovanski znaki

V sed vpada Nemčije in Italije v Jugoslavijo, se je v Združenih državah pričela akcija za pomoč jugoslovanskemu narodu. V New Yorku je bilo osnovano društvo pod imenom "American Friends of Yugoslavia", kateremu so na čelu odlične osebnosti, kot kongresnik Hamilton Fish, Armstrong, Willis Booth, William Chadbourne, Allen Dulles, Frank Polk, Wendell Willkie, svetovno znana kiparica Malvine Hofmann, Thomas Watson in drugi. Od naših ljudi pa so Louis Adamčič, Stojan Pribečič, Nikola Tesla, Don Niko Grškovič, Vasa Trivanovič in drugi.

Predsednica newyorškega oddelka je Mrs. Balokovič, so-praga svetovno znanega virtuozna na gosli Zlatka Balokovič. Namen društva je nabirati prispevke za pomoč jugoslovanskemu narodu, da se mu pošlje živčev, obleka in zalsti zdravstvene potreščine.

NA OBISKU.

V naši naselbini se nahaja za nekaj dni na obisku pri svojih sorodnikih naš spoštovani in dobro znani rojak Steve Moharke, kateri ima svojo trgovino z semeni že nekaj let v Milwaukee, Wis. Za časa njegovega bivanja med nami, mu želimo obilo zabave in razvedrila, ter srečen povratek na svoje mesto v Milwaukee, Wis. ter obilo napredka v bodoče v njegovem podjetju. Kakor tudi iskreno pozdravljamo njegovo družino. **Anthony Svet.**

STARI PARIZ IZGINJA.

Iz Vichyja poročajo, da je znaten košek starega Pariza na tem, da izgine za vedno s površine. To je mestna četrt v bližini pariškega magistrata, okraj St. Oervais, ki se razteza preko obeh bregov Seine ter ima mnogo starih poslopj. V tem okraju so tudi nekatere zelo stare in umazane ulice, katere so že jeli podirati. V

Društvo "American Friends of Yugoslavia" je dalo napraviti zelo lepe jugoslovanske znake, ki se prodajajo po \$1.00 in je čisti dobiček namenjen za pomoč jugoslovanskemu narodu. Znaki so dvojevrstni: za moške majhni in za ženske veliki. Nositi jih je mogoče v gimnastiki.

Znak je jugoslovanski beli oval v sredini pa so grbi slovenski, hrvatski in srbski, ki so povezani z zlato nitjo in znak napravi nad vse lep utis. Priporočili bi, da si take znake, ki kažejo narodno pripadnost, naročijo tako posamezniki kot društva. S tem bomo mnogo pomagali našemu zaslužnemu narodu.

Naročiti jih je mogoče v uradu "American Friends of Yugoslavia" 8 West 40th St., New York, N. Y., ali pa pri Miss Mary Vidosi, 349 Webster Ave. Jersey City Heights, N. J.

naertu limajo porušenje 4500 hiš. Ko bo to delo opravljeno, bo prostega 15 ha zemljišča, na katerem bodo potem pozidali najmodernejšo četrt pariškega mesta. Imela bo krasne prostorne ceste, ob katerih bodo stala stanovanja z vsemi priključki moderne higijene. Proračun za obnovo tega mestnega dela znaša sedem milijard francoskih frankov.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ.

da je bil letošnji spomladni velesoj v Bruslju, odgojen na poznejši čas da je bilo filmskem režiserju Reneju Clairu odvzeto francosko državljanstvo; da evakuirajo Angleži iz pritenjskih mest otočka Groj in zapirajo šole da so zabeležili v Grojju potresu v Larisei še petnajst potresnih sunkov; da pripravljajo astronomska opazovanja v Kievu posebno odpravo za sončni mrk v polovici letošnjega leta.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

29

Grof je ostal komorni načelnik in stalni spremljevalec Franca Ferdinanda. Nadvojvoda mu ni povedal, da je bilo zaznalo med njima brezno; ukazal mu je le, naj bolje spravi svoja zaupljiva pisma in odločneje zavrača "nadlegovanja", ki sta jim izpostavljeni na izprehodih. Franc Ferdinand je pokopal veliko iluzijo. Ni se jezil na vrlega profesorja zgodovine, ki jo je bil zbudil v njem; ne, popravi lje le nespornost: zgoj rojstvo ni moglo dati Habsburžanu posebne pravice, ki se je mladi nadvojvoda zanašal nanjo; lastna volja in lastna življenjska moč sta morala najprej izpremeniti to posebno pravico v rabno orodje, ki naj da njegovemu življenju obliko in vsebino.

Tako je hotel početi živeti. A dedščina in zgled sta bila v nezdružljivem naprotstvu in sta mu onemogočala namen. Nezmerno materine zahteve je snovala v njem, za zdaj še nejasno in nezavestno toda z vztrajno močjo in vsi temni, kalni, težki toki krvi njegov, habsburških prdnikov, ki so bili prizanesli stotinam in stotinam sinov, vnukov in pravnukov, rojenim pod srečnejšo zvezdo, so šumeli v leni in nemirni krvi tega potomca. Kri mame bourboske matere in kri otočnih Habsburžanov — človek skupaj je bilo preveč. Zbogom se je vpraševal: "Zakaj — em tako osamljen? Zakaj odbijam ljudi? Zakaj ne morem biti vesel in se smejati kakor drugi? Zakaj ne znam biti lahkomiselni in neskrbno srečen kakor brat Oton in skoraj vsi ostali Habsburžani, ki se kot lahkomiselni in proserni častniki veselijo življenja? Zakaj je vsak človek nižjega rodu, vsak meščanski častnik in vsak prostak srečnejši od mene? Vsak ima svoje dekle, vsak ima svoje prijatelje, vsak in a krog ljudi, ki ga ljubijo; zakaj ne morem storiti po njihovem zgledu in si ustvariti majhno, skromno srečo, kakor vsi drugi, zakaj stojim tako strašno zid med menoj in med svetom?"

Spet in spet je izkušal prodreti ta zid. Nikoli se mu ni posrečilo, nikoli se ni moglo posrečiti. V zastri sinjini njegovih oči je bilo oblastno, preče iskre, ki je odbijalo ljudi. V njegovi pripravljenosti, da bi se navezal na nje, je bil nezavestni odpor, ki se ga vsi drugi različno videli in ta odpor je dušil sleherni nagajenje. V njegovi krvi je bilo preletstvo. Ničesar mu ni moglo pomagati. Trezno in s pomilovanjem so ugotovili: "Nadvojvoda Franc Ferdinand je nepriljubljen." Nepriljubljen — ta morda, površna, prazna beseda je zadostovala ljudem. Ničesar niso slutili o njegovi potrebi po ljubezni in prijateljstvu, ničesar o njegovi samoti, ničesar o njegovi raztrganosti, ničesar o nezmernosti njegove zahteve.

Kar je samotni Franc Ferdinand videl, kako srečni so bili vsi drugi se je na tihem togotil. Vsa sreča, ki so jo imeli drugi, se je prav za prav spodobila njemu, bila mu je ukradena, ugrabljena. Njegova nezmerna zahteva mu je gorela v krvi, ter mu zastupljala čuvstvo in misel. Sovražil je majhne zahteve vseh drugih ljudi, ki so se zlahka uresničevale. Sovražil je zadovoljstvo in srečo drugih ljudi, tolikanj, da je hlepel po krvi.

Svojo željo po krvi je znašel na pogonu. Poveljnik polka se je kar ustrašil, ko je mladega nadvojvodo opazoval na lovu. Za Francem Ferdinandom je klečal puškonosac z dvema dvocentima marmeladnicama. Iz gozda se je v divjem diru pripodila po travniški tropa jelenov, 15 glav. V manj kakor eni minuti jih je podrl Franc Ferdinand vseh petnajst. Oči so mu žarele. Polkovni poveljnik ni bil še nikoli videl takšnih žarečih oči.

"Samo da jih je mnogo," je ves v ognju klical Franc Ferdinand.

Mnogo jelenov. Mnogo divjačina, ki jo je smel streljati; to je bilo nadomestilo za vse neizpolnjene želje. Zbiral je rogovile; tako na gosto so visele po vseh hodnikih in stenah njegove hiše, da so se s konci dotikale druge drugih.

Polkovni poveljnik se je bal, da ne bi osamljeni nadvojvoda v malem garnizijskem mestu utrpel škode na duši, zato se je ohrebril in pisal dr. Marschallu, češ, treba je nekaj storiti. Prošil se je pripeljal v Enns in prinesel učenca veselo novice: Franc Ferdinand je napredoval, cesar ga je imenoval za ritmestraj. Še malo prostovoljn bivanjem v Ennsu je armadni naredbeni list objavil imenovanje. Dr. Marschall je bil naprosil nadvojvodo Karla Ludvika, naj doseže pri cesarju to povišanje, ki utegne dati življenjski radosti Franca Ferdinanda nov izpodoben. A modri duhovni učitelj je doživel razočaranje: radost Franca Ferdinanda je bila majhna. "To me ne more zadovoljiti," je zaničljivo rekel novoimenovani ritmestraj, "kažoj na trojico zvezd, ki so mu krasile ovratnik."

To je bilo slabo znamenje. Dr. Marschall je imel častihopje Franca Ferdinanda za gonilno moč, ki bo pomagala slabotni in kar preoznamu nadvojvodi v vseh stiskah njegove mladosti. Prošil se je spoznal, da je treba krepkejši izpodoben. Ohotavljaje se je sklenil tvegati nevaren poizkus. Rekel je nadvojvodi, da se pričinja svet zanimati za Franca Ferdinanda. Prestolonaslednik ima samo hčer in ne bo imel nobenega otroka več, ker je njegov zakon, čeprav ne uradno, v razveljavi. Dedščina prestola živi razuzdano življenje in se ugonatja. Nedavno tega je imel na lovu napad. V pridvornih krogih gre glas o strašnih nastopih med cesarjem in prestolonaslednikom. Vsem se zdi verjetno, da postane mladi nadvojvoda v Ennsu danes ali jutri mahoma dedič cesarskega prestola.

Prošil se je zavedel, da je to zelo nevarna igra. Misel na počelo obalst — oblast, ki jo je imel dr. Marschall za nenresničljive sanje, ki je bil prepričan, da bo Rudolf, ko pride njegov čas, moder, uspešen cesar, ki se bi smehljaj svojim prestolonasledniškim izgredom — ta misel je utegnila zažeti Francu Ferdinandu srce in v možgane ter jih potopiti v razjedajoči žar pričakovanja. A bolj verjetno se je zdelo prosto, da bo ta veliko upanje mahoma izpremenilo nadvojvodo v moč, ki se bo verno predala svoji zvezdi, se povzdignil nad maločasne in obup ter pogumno in napretno napil oči v prihodnost.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Ford podpisal z unijo pogodbo

Vsi Fordovi delavci morajo pristopiti k CIO. — V kratkem jim bo povišana plača in dobili bodo tudi bonus. — Philip Murray je pohvalil Henryja Forda. — V vseh Fordovih napravah bo uveden "check-off" sistem.

Kot zadnje veliko avto podjetje je Ford Motor Company podpisala v petek pogodbo z CIO United Auto Workers unijo, ter pri tem dala naslednje koncesije:

Vsi delavci morajo biti organizirani; Fordovo podjetje jim bo od plač odtrgavalo unijske prispevke ter jih izročalo uniji (check-off sistem); v kratkem bodo delavcem zvišane plače.

Ta zgodovinska pogodba je bila podpisana v uradu CIO predsednika Philipa Murrraya v navzočnosti Fordovega osebnega zastopnika Harryja Benetta ter raznih drugih zastopnikov Fordove družbe in unije. Fordovo podjetje se edino avto podjetje s "check-off" sistemom.

Pogoji pogodbe so mnogostanski. Predvsem bodo vsi delavci ostali na svojih prostorih, pod pogojem, da postanejo člani CIO. Unija bo morala sprejeti za člana vsakega Fordovega delavca.

Koliko bo delavcem zvišana plača, še ni določeno, toda dru-

žba je obljubila, da jim jo bo zvišala. Vsekakor ne bodo Fordovi delavci zaslužili manj kot zaslužijo delavci po drugih avtnih tovarnah.

Pri Fordu je zaposlenih 120 tisoč delavcev. Družba bo imela pravico opremiti svoje izdelke z unijskimi znaki.

Dolga štiri leta je trajalo, predno je uspelo CIO napotiti Fordovo družbo k sklenitvi pogodbe. Večkrat je moral poseči vnose tudi narodni odbor za delavske odnose. Razne tožbe, ki se niso končane, bodo umerknjene.

V podrobnem določa kolektivna pogodba naslednje: Priznanje CIO organizacije kot zastopnice vseh Fordovih delavcev. Izvzeti so le višji uradniki.

Vsi delavci morajo biti organizirani in vsem bodo od plače odtrgani unijski prispevki.

Prihodnje zvišanje plač ima veljavo izza dne, ko je bila pogodba podpisana. Nikomur ne sme biti plača skrbena.

Zastopniki družbe in unije se

bodo meseca decembra posvetovali glede izplačila posebne bonusa.

"Ford Service Department" bo razpuščen, in tovarno bodo stražili stražniki, označeni s posebnimi znaki.

Uveden bo poseben "stewardski sistem", da bo imelo vsakih 500 delavcev svojega zastopnika.

Ustanovljen bo poseben urad za pritožbe.

Poldruga plača za overtime; za delo ob nedeljah in praznikih dvojna plača.

Uveljavljenje starostne (seniority) pravice.

Philip Murray, predsednik CIO, je rekel, da je ta pogodba zgodovinskega pomena. Prihodnji cilj CIO je sklenitev pogodbe z Bethlehem Steel Co. Zastopnik Fordove družbe je izjavil:

"Ker je pri zadnjem glasovanju zmagal CIO z veliko večino, ne moremo trpeti nobene polovičarstva. Z dvema organizacijama nam ni mogoče sklepati pogodb. Vsled tega smo se odločili za eno pogodbo, tikačajočo se vseh naših delavcev."

Murray ni mogel prehaliti vodstva Fordove družbe ter izrazil upanje, da bodo tudi gotovi drugi podjetniki sledili zgledu Henryja Forda.

Apel in napotki za pošiljanje paketov

Jugoslovansko posaništvo v Washingtonu in Ameriški Rdeči križ sta sprejela brzojavko od "Mednarodnega Rdečega križa" v Ženevi, da obstaja nujna potreba, da se pošlje skupini od 90.000 jugoslovanskih ujetnikov v nemških in italijanskih taboriških pomoč v paketih s hranom in spodnjo oblačilo.

Ameriški Rdeči križ se zato obrača do vseh naših organizacij in posameznikov s prošnjo, naj mu pošljejo nujne prispevke v ta namen.

Kakor je znano, je Rdeči križ poleg nabiranja prispevkov za hudo prizadete meščane vodil slično pomoč za ujetnike tudi drugih narodov. Tako je že ugotovljena oblika paketov po pot in način kako se pošiljajo.

Po tem je vsebina vsakega paketa sledeča: kondenzirano mleko, ena kanta od 14 unč; piškoti za obed en zavitek od 8 unč; ena kanta od 8 unč; kakor ena kanta od 8 unč; sardine, ena kanta od 15 unč; evinjina, ena kanta od 12 unč; govedina, ena kanta od 12 unč; čokolada, dva zavitka od 6 unč; drobnji sladkor, en zavitek od 4 unč; vitamin C, od koncentrirane pomaranče, ena kanta od 7 unč; češplje, en zavitek od 16 unč; kava, ena kanta od 4 unč; cigarete, dva omota in tobak, en zavitek od 2 unč.

Pakete naroča Rdeči križ v New Yorku ter jih pošilja v velikiem številu v Ženevo, odkoder se pošiljajo naprej. V taboriških samih se briga po eden izmed ujetnikov, ki ga za to postavijo ujetniške oblasti in Rdeči križ, za to, da se pravično razdelijo. Iz dosedanjega izkustva se vidi, da je bil to izvrsten način, kar dokazuje tudi gora zahval dariteljem in Rdečemu križu.

Rojake prosimo, k o pošiljajo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Cena za vsak paket je \$2.50. Prispevek se more poslati najbližjemu krajevemu Chapter of the American Red Cross, t. j. najbližnji krajevni organizaciji Ameriškega Rdečega križa, ali pa narodnim združenjem ali organizacijam za pomoč Jugoslovancem.

Le prispevke za večje število paketov je treba poslati naravnost Rdečemu križu v Washington (American Red Cross, Washington, D. C.) z označbo števila paketov.

Ker je ujetniku drago in lju-

KAKO MOČNI SO V ZRAKU.

Ameriški časopis "Avion" objavlja razpravo, v kateri obravnava razmerje moči vojaških nasprotnikov v zraku. Članek je napisal ameriški izvedenec J. P. Wright, podpredsednik Curtis Wright Corporation.

Wright ceni nemško moč v zraku na 35.000 letal, dočim razpolagajo Angličani po njegovi sodbi zdaj s 25.000 aparati. Toda, dodaja pisec, že do julija bo število letal med Nemčijo in Anglijo izenačeno. V Nemčiji izdelajo lahko največ 2000 letal na mesec, produkcija v Veliki Britaniji znaša v istem času 1650 aeroplanov. Koliko letal izdelata Amerika, Wright ne pove, toda namiguje, da njena produkcijska sila stalno narašča ne glede na proizvodnjo letal v Kanadi in Avstraliji, kjer tudi ne drže križem rok v tvornicah. Wright meni, da je produkcija letal na strani Nemčije že dosegla višek, isto lahko reče o angleški letalski industriji. Amerika še ni izrekla svoje besede. To se bo pokazalo proti koncu letošnjega leta, ko bo njena proizvodnja andkrnila vsa pričakovanja. Ameriški strokovnjaki smatrajo Wrightovo sodbo za popolnoma zanesljivo.

"DURMITOR" V KISMALJ.

Končno so prispel vest, kakšna je bila usoda ladje "Durmitor" o kateri se je zadnje čase večkrat pisalo, da je tajinstveno izginila ter manjka-

bo, da pozna ime daritelja, je vedno dobro, če se da poleg prispevka tudi ime in naslov organizacije ali točen naslov in ime osebe, ki pošilja, z označbo, da je prispevek namenjen jugoslovanskemu ujetniku.

To je prvič da moremo naši izseljenec v Združenih državah ameriških poslati svojim ujetim bratom iz domovine darove, in pričakuje se velik odziv, ker je pomoč nadvse potrebna in nujna.

Dr. Konstantin Fotić, kralj. poslanik.

o nji vsaka sled. Drug za drugim so se iz italijanske Somalije javljali posamezni člani ladjske posadke. Pisali so samo, da so živi in zdravi, nič več, o usodi ladje pa so molčali kakor kiti.

Šele zdaj je priso na dan, kaj je prav za prav z ladjo, ki je last dubrovniške paroplovne družbe. "Durmitor" je prišel v pristanišče Kismajo, ki so jo nedavno zasedli Angličani v italijanski Somaliji. Ladja je bila na poti iz neke španske luke proti Japonski. Vozila je tovor soli. V bližini Ritika Dobre nade je ladjo ustavil oborožen brod tuje narodnosti. Člani posadke te ladje so prišli na krov s puškami in samokresi. Posadka "Durmitorja" ni bila oborožena in se ni upirala. Preiskava ladje se je izvršila v redu in miru, nakar je poveljnik oboroženega broda zahteval od kapitana "Durmitorja" naj sprejme na krov 200 mornarjev, ki so se nahajali na oboroženi ladji kot ujetniki raznih potopljenih ladij. Mornarji so se urno prekrkali, kapitan "Durmitorja" pa je dobil ukaz, naj jih odpelje naravnost v italijansko Somalijo. Ko je izvršil povelje, je izkročal nato mornarje v Kismaji, katero je kmalu nato zasedla britska vojska.

DVE URI PRED ASTRO-NOMSKIM ČASOM.

Francoška vlada je dne 21. februarja izdala dekret, ki odreja, da se morajo ure v nezasedenem delu Francije pomakniti še za eno uro naprej, kar

Darilo za junijsko nevesto

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

se je zgodilo letos 5. maja. S tem ukrepom bo uveljavljeno v Franciji štetje dve uri pred astronomskim časom. Nezasedenja Francija živi že od lanskega poletja dalje po tedanjem številu. V oktobru, ko je bila prilika, da se ure pomaknejo za eno uro nazaj, je vlada to opustila in zaostala v astronomskem številu časa za 60 minut. Toda ena ura razlike med zasedenim in nezasedenim ozemljem, je le še ostala. To je povzročalo gotove težave, katerim se skušajo zdaj v Vichyju izogniti s tem, da pomaknejo ure še za eno uro naprej. Doslej se je prebivalstvo težko privajalo novega časa, najhujše pa je bilo z razlikami v prometu med obema časovoma državo. Upajo, da bo novi enotni čas doseganje ovire odpravil ter obe coni Francije vsaj časovno izenačil.

POLARNI SIJ V PREKMURJU.

Nedavno je mirne sprehajalce v Murski Soboti, zvečer vzne mirila nenavadno rdeča svetloba, ki se je prikazala na severni strani jasnega neba. Nekateri so takoj uganili, da je to polarni sij, ki v zadnjih letih ni več tako nenavaden v jugoslov. krajih. Seveda pa je bila rdeča svetloba bolj vidna v okolici Murske Sobotne, kjer je ni mogla luč električnih svetilk. Brez vznemirjenja pa je ta nesbni pojav tudi ni bil.

Po Lendavski ulici je prihitel kolezar in naznanil gasilcem, da gori v Marjanah. Gasilci, ki so smatrali rdečo svetlobo za odsev ognja s pogorišča, so takoj zatrobili v rog in izlekli brzgalno, da se popejejo krotit nevaren element. Ker je v tem času, ko prihaja vlak v Sobotu, mnogo ljudi na trgu, je bila naenkrat zbrana okrog gasilskega doma cela množica. Medtem je izginila na nebu nenavadna svetloba in

Priložnost za slovanški jezik govoreče moške in ženske

Največja trdnja svoje vrste v New Jerseyju prodaja najbolj važne stvari ter bo sprejela tri mese v svojem prodajalnem oddelku. Ravno tako tudi dve ženski. Prodajna sposobnost je sicer upoštevana, toda ne potrebna, ker boste delali z večim prodajalnim uradnikom, ki bo hodil z vami k prodaji in bo v resnici prodajal za vas. Določeni naerit vam bo zagotovil mnogo uspešnega dela. Sicer majhna plača, toda velika provizija od \$50 do \$200 na teden. Zgledajo se naj samo oni, ki imajo svoj avtomobil. Navedite starost, narodnost in, če imate iskustvo v prodajanju. Eden naš namočeneec, ki je star 74 let, zasluži povprečno na teden \$100. Pisite na: Sifro AB, c. of Glas Naroda. Adv. — 43

gasilci so popravili orodje. Od gasilskega doma polarni sij ni bil viden, trajal pa je vsega komaj kakih 5 minut.

GOST IN TAT.

Jožefa Klavžarja iz Dobrave pri Brežicah je sosed povabil na dom na časo vina. Jože se je sicer napil opojne pijače že prej, pa se je vseeno odzval prijaznemu vabilu. Do polnoči se ga je Jože že toliko nabral, da je zaspal kar na sosedovi mizi. Zjutraj, ko se je vino že izkado iz njega, je pa presenečen opazil, da mu je zmanjkala denarnica, v kateri je imel 1006 din. Jože ni bil len in je takoj začel iskati tatu. Kmalu je zvedel, da je M. H. sprejela od Ivana B. nekaj denarja, katerega ji je Ivan še delj časa dolgoval. Pobrisani Jože se še isti dan napotil do M. H. in jo prosil, naj mu posodi 100 din. V sposojnem stotaku pa je Jože spoznal neko znamenje in je takoj prišel do prepričanja, da je ta stotak bil pred kratkim njegov. Stvar je seveda prišla tudi na sodišče, kjer se bo moral sosed Ivan zagovarjati.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovni vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglobljena stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki

bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli tekom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančnosti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjiži. Ta atlas velja samo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 West 18th St., New York.